

Новелістика Михайла Коцюбинського

*Любов і краса – це ті діаманти, які він
вишліфовував із непоказних камінчиків
та заховував у вічний скарб нашої
національної культури.*

Володимир Гнатюк

МИХАЙЛО КОЦЮБИНСЬКИЙ
(1864—1913)

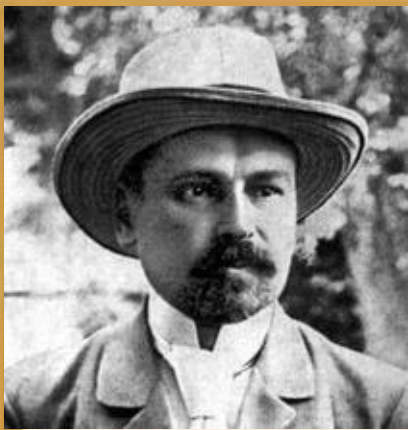
Глибоким зором і пером тонким
Він слугував народові своєму,
Болючи душею разом з ним.
Життя і кров, а не сюжет і тему
Він залишив на білих сторінках —
І слів не обернуть на прах.

Максим Рильський

***Михайло Коцюбинський** – великий письменник-гуманіст, один із найяскравіших представників модерної української літератури кінця XIX - початку XX ст. Він посідає одне з чільних місць в історії української літератури. Його повісті, оповідання та новели яскраво відтворюють не тільки глибинні соціальні та психологічні зрушення в суспільстві на межі століть., а й активні пошуки, якими характеризувався літературний процес на межі двох століть, він приніс в українську літературу елементи декадентства, символізму, неоромантизму, а стиль його письма співвідносять з європейським романтизмом.*

Імпресіонізм – (від франц. – враження) – течія модернізму, яка визначається прагнення передати мінливі миттєві відчуття та переживання

Стосовно літератури імпресіонізм розглядається широко – як стиліове явище, що виникло в останній третині 19 ст. і що захопило письменників різних переконань і методів, і вузько – як течія з певним методом і близьким до декадентству світовідчуванням, що склалася на рубежі XIX-XX ст.

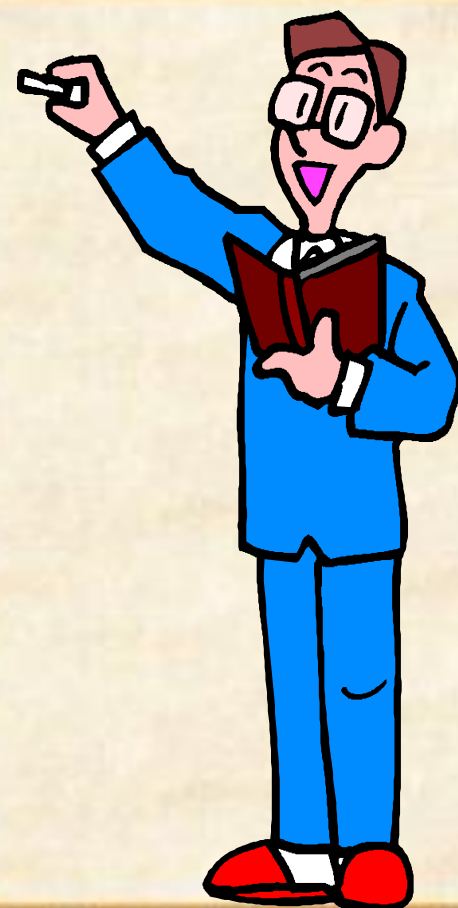

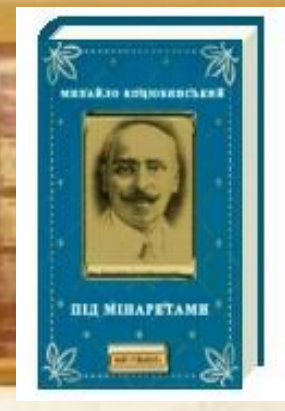
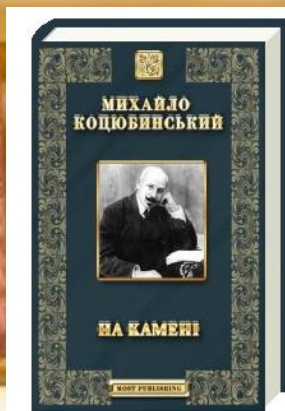
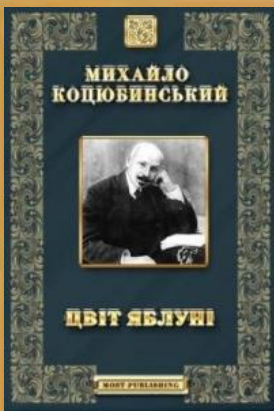
Ознаки
«імпресіоністського
стилю» – відсутність чітко заданої форми і прагнення передати предмет в уривчастих, таких, що миттєво фіксують кожне враження, штрихах, які виявляли, проте, при огляді цілого, свою приховану єдність і зв'язок.

Тісний зв'язок з імпресіоністичним живописом можна спостерігати у творчості Михайла Коцюбинського. Недарма український письменник називає свої новели акварелями, образками, етюдами.

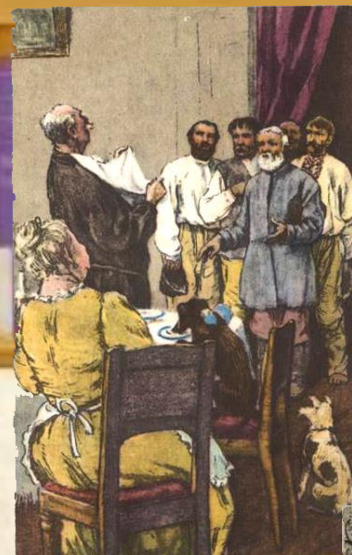
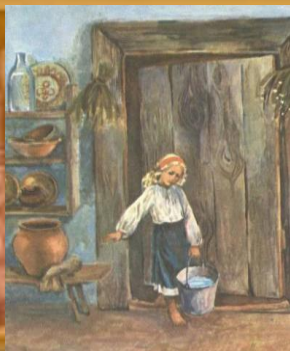
М. Коцюбинський відзначав, що його цікавить думка про зображення світу природи за допомогою «кольорового лексикону».

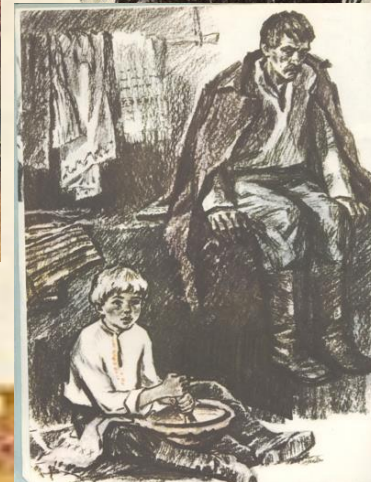
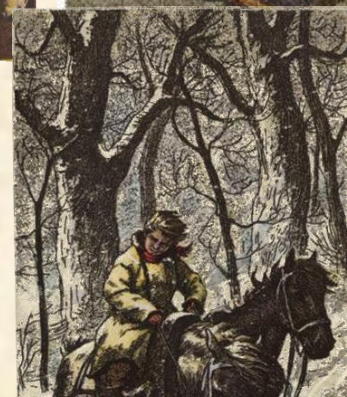

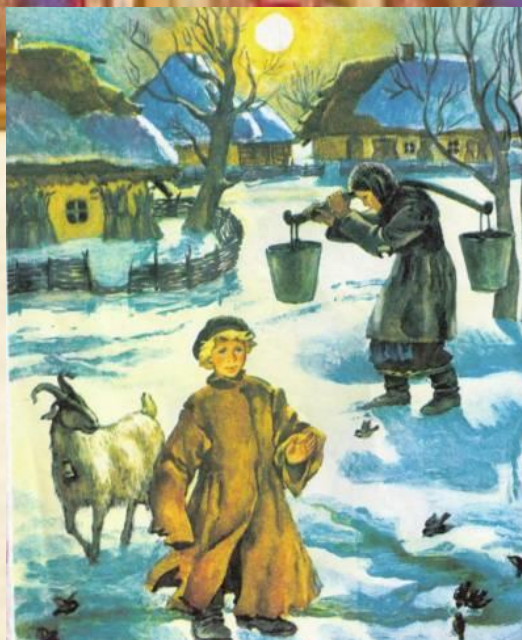
Новели М.Коцюбинського як вияв імпресіонізму в українській літературі

У 1900-ті роки Коцюбинський пише три твори, що відкривають новий етап у його творчості: новелу «Лялечка», акварель «На камені» й етюд «Цвіт яблуні». У цих творах подано глибший психологічний аналіз, ніж у попередніх, вони показують, що Коцюбинський вийшов на цілком нову стежку – стежку імпресіонізму. На початку ХХ ст. відбувається якісний злам у творчості Михайла Коцюбинського. Він створює жанр психологічної новели, виробляє імпресіоністичну манеру письма.

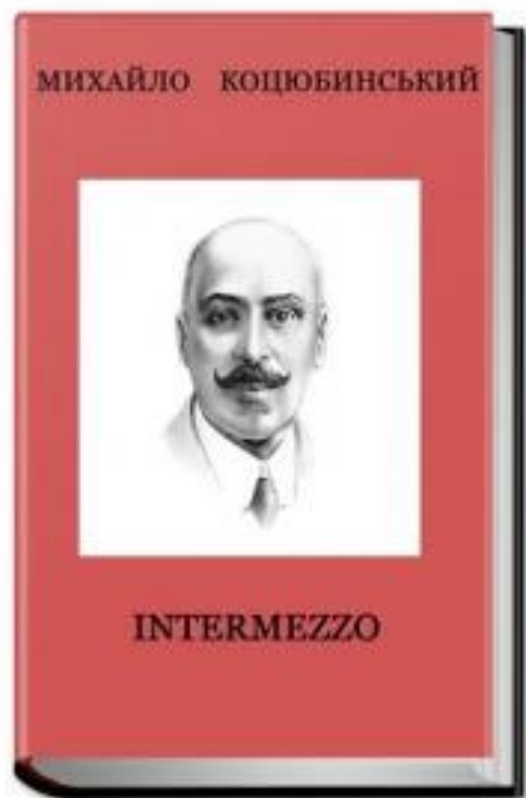

Кожний персонаж у Коцюбинського має свою окрему мову, він індивідуальний до найтонших дрібниць. Описаний індивід зазнає переживань При дуже напружених нервах, коли вони реагують на зовнішні показники. Для Коцюбинського це були дуже важливі думки, і він враховував їх у своїх імпресіоністичних творах.

Принципово новою стає й система поетики: письменник наче переломлює все те, що він зображує, крізь призму внутрішніх переживань персонажів. Коцюбинський змальовує не стільки вчинки, поведінку героя, навколишній світ, скільки його враження про самого себе та цей світ.

В «*Intermezzo*» Коцюбинський
досягає вершин
імпресіоністичного письма.

Написана новела ніби в
монологічній манері, проте це
не внутрішній монолог, це ряд
картин, створених словом, що
передають враження героя від
навколишнього та водночас його
внутрішні переживання.

Чуже життя

Людина

Залізна рука міста

Утома

Зозуля

Тиша

Безлюддя

Згадка про людина

Зозуля

Білі вівчарки

Сонце

Тінь (невже хтось третій,
крім людини і природи)

Хмаринка Поле Зозуля Три білі
вівчарки Земля Жайворонки
Спокій душі

Людина Людське горе
Місто ("...Йду поміж
люди...")

Дійові особи – **Ниви у червні, Сонце, Зозуля, Жайворонки** – постають тими алегоризованими, персоніфікованими силами природи, які сприяють фізичному й моральному оздоровленню митця, очищають його від хворобливої дратівливості, повертають властиві йому гуманістичні якості.

Глибокий психолог і знавець людського серця, Коцюбинський часто користується прийомами контрасту, зіставлення людей за їх соціальною приналежністю або переконаннями. У портретах героїв виділяє ті риси й ознаки, які доповнюють їх соціальну характеристику. Картини природи здебільшого співзвучні переживанням персонажів.

*Творчість Коцюбинського
відіграла значну роль у
національно-визвольному русі
трудящих нашої країни.
Пройняті передовими ідеями
свого часу, сповнені
художньої краси, його твори
справили значний вплив на
давший розвиток
української літератури і
літературної мови.*

